Κυριακή μετά την Ύψωση: Όχι επανάσταση, αλλά ανάσταση († Μητροπ. Σερβίων και Κοζάνης Διονύσιος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 18 Σεπτεμβρίου, 2015

Η περασμένη Κυριακή ήταν η Κυριακή «προ της Υψώσεως», η χθεσινή είναι η Κυριακή «μετά την Ύψωσιν». Εκείνη ήταν το προανάκρουσμα της μεγάλης εορτής του Σταυρού, η χθεσινή είναι ο απόηχος της εορτής που πέρασε. Η εορτή του Σταυρού πέρασε κι η Εκκλησία εξακολουθεί να κάνει λόγο για το Σταυρό· ο Απόστολος και το Ευαγγέλιο και πολλά τροπάρια υπόθεση έχουν το Σταυρό του Κυρίου. Αλλά όλη η Εκκλησία κι η θεία λατρεία κι η πίστη μας κι η ζωή μας είναι ο Σταυρός του Κυρίου· ο Σταυρός κι η Ανάσταση, που είναι οι δύο όψεις του ίδιου πράγματος, καθώς το ψάλλομε το Μέγα Σάββατο· «Δόξα, Κύριε, τω Σταυρώ σου και τη Αναστάσει σου».

Είναι μεγάλη μας τιμή που είμαστε χριστιανοί· μεγάλη μας τιμή και μεγάλη μας ευθύνη. Γιατί ο χριστιανός δεν είναι μόνο ένα όνομα κι ένας τίτλος, αλλά είναι κι ένας σταυρός κι ένα χρέος. Όχι κάθε σταυρός, αλλά ο Σταυρός του Κυρίου. Γιατί οι άνθρωποι σηκώνουν πολλούς σταυρούς και για πολλά πράγματα στον κόσμο δίνουν τη ζωή τους, τάχα πως αυτό είναι το χρέος τους. Μα ο Ιησούς Χριστός είπε· «ένεκεν εμού και του Ευαγγελίου». Αυτό θα πει πως ένα είναι το χρέος, εκείνο που λέγει ο Χριστός· κι ένας είναι ο σταυρός που σώζει, ο Σταυρός του Κυρίου. Θέλοντας οι άνθρωποι να σωθούν και βρίσκοντας πως ο Σταυρός του Κυρίου είναι βαρύς κι ο λόγος του κι εκείνος σκληρός, φτιάχνουν και φορτώνονται δικούς τους σταυρούς και δυσβάστακτα χρέη, κάτω από τα οποία αγκομαχούν και πεθαίνουν. Μα ο Σταυρός του Χριστού είναι ο «χρηστός ζυγός» και το «ελαφρόν φορτίον», καθώς ο ίδιος το βεβαιώνει· και οι εντολές του «βαρείαι ουκ εισίν», καθώς ο ευαγγελιστής Ιωάννης μαρτυρεί. Εδώ κρύβεται κάποιο μυστικό και το μυστικό είναι, καθώς πάλι ο ευαγγελιστής Ιωάννης μαρτυρεί, ότι «παν το γεγεννημένον εκ του Θεού νικά τον κόσμον». Αυτό θα πει πως η χάρη του Θεού δυναμώνει τους πιστούς για να σηκώσουν το Σταυρό και να τηρήσουν τις εντολές. Οι σταυρωτές του Ιησού Χριστού αγγάρεψαν το Σίμωνα τον Κυρηναίο «ίνα άρη τον σταυρόν αυτού»· τώρα ο Ιησούς Χριστός, σαν αντί για κείνο το καλό του Σίμωνα, βοηθά κάθε πιστό, για να σήκωση το σταυρό του.

Αυτός ο σταυρός δεν είναι ένας λόγος, ένα εξωτερικό σημάδι ή στολίδι

των χριστιανών, αλλά είναι όλη η χριστιανική πίστη. Γιατί Εκκλησία θα πει σταυρός ή όπως γράφει ο Απόστολος προς Κορινθίους, «Χριστός εσταυρωμένος». Εκείνοι που έχουν εμπιστοσύνη μόνο στα μάτια τους, ένα τέτοιο κήρυγμα το βλέπουν πως είναι σκάνδαλο. Κι εκείνοι που πιστεύουν μόνο στο μυαλό τους και στη λογική το θεωρούν μωρία. Από τα χρόνια του αποστόλου Παύλου τέτοια στάση πήραν πολλοί μπροστά στο Σταυρό. Μα ο Σταυρός είναι το μεγάλο μυστήριο της πίστεως, κι ο σταυρωμένος Χριστός είναι η δύναμη κι η σοφία του Θεού· «Ιουδαίοι», γράφει ο Απόστολος προς Κορινθίους, «Ιουδαίοι σημιείον αιτούσι και Έλληνες σοφίαν ζητούσιν, ημείς δε κηρύσσομεν Χριστόν εσταυρωμένον, Ιουδαίοις μεν σκάνδαλον, Έλλησι δε μωρίαν, αυτοίς δε τοις κλητοίς Ιουδαίοις τε και Έλλησι Χριστόν Θεού δύναμιν και Θεού σοφίαν». Δεν έχομε κι εμείς να πούμε περισσότερο για το Σταυρό και για τον εσταυρωμένο Χριστό παρά να επαναλάβουμε τα λόγια του Αποστόλου, μεταφρασμένα στη γλώσσα μας. Οι Ιουδαίοι, λέγει, θέλουν θαύματα και οι Έλληνες ζητούν σοφία, όμως εμείς κηρύττομε Χριστό σταυρωμένο. Αυτό για τους Ιουδαίους είναι σκάνδαλο και για τους Έλληνες είναι μωρία, αλλά για κείνους που δέχονται το κάλεσμα του Θεού, ο εσταυρωμένος Χριστός είναι η δύναμη και η σοφία του Θεού. Και τότε και τώρα και πάντα ο εσταυρωμένος Χριστός είναι το κήρυγμα της Εκκλησίας προς έναν κόσμο, που δεν βλέπει τίποτε παραπάνω απ’ ό,τι βλέπουν τα μάτια και δεν πιστεύει τίποτε περισσότερο απ’ ό,τι χωράει το μυαλό του ανθρώπου.

Ο Χριστός μίλησε καθαρά και τα λόγια του αυτά είναι όλο το νόημα του σταυρού και του κηρύγματος για το σταυρό. Όποιος, λέγει, θέλει να τον ακολουθήσει πρέπει να απαρνηθεί τον εαυτό του κι υστέρα να σηκώσει το σταυρό του. Έτσι κι ο Χριστός απαρνήθηκε τον εαυτό του και σήκωσε το σταυρό του· κι όχι μόνο τον σήκωσε, μα και ανέβηκε σ’ αυτόν σαν σε βασιλικό θρόνο και πέθανε καρφωμένος επάνω σ’ αυτόν. Γιατί αυτό είναι να απαρνηθείς τον εαυτό σου, να μην έχεις δικό σου θέλημα, αλλά να είσαι παραδομένος στο θέλημα του Θεού· να μη ζεις εσύ, αλλά να ζει μέσα σου ο Χριστός, καθώς το αισθανόταν ο απόστολος Παύλος και το έγραφε προς τους χριστιανούς της Γαλατίας «Χριστώ συνεσταύρωμαι ζω δε ουκέτι εγώ, ζη δε εν εμοί Χριστός». Είμαι σταυρωμένος μαζί με το Χριστό, και δεν ζω πια εγώ, αλλά ζει μέσα μου ο Χριστός. Αυτά είναι λόγια μοναδικά και ανεπανάληπτα· και δεν είναι λόγια, αλλά η μαρτυρία ενός άνθρωπου, που έχει απαρνηθεί τον εαυτό του και, «δεδεμένος τω Πνεύματι», σηκώνει το σταυρό του κι ακολουθεί τον Ιησού Χριστό. Οι άνθρωποι στον καιρό μας αυτές τις καταστάσεις κι αυτά τα λόγια δεν τα καταλαβαίνομε· κι όχι μόνο αυτό, μα και δεν μπορούμε και δεν θέλομε να τα ακούμε. Δεν μας συγκινούν και δεν μας εμπνέουν, και τα θεωρούμε ανάξια για να τα προσέξουμε. Είμαστε οι ψυχικοί άνθρωποι, για τους οποίους γράφει ο

Απόστολος· «Ψυχικός δε άνθρωπος ου δέχεται τα του Πνεύματος του Θεού· μωρία γαρ αυτώ έστι…». Ψυχικός είναι ο άνθρωπος, που ζει και σκέφτεται χωρίς τη χάρη του Θεού, ο διανοητικός άνθρωπος που θεοποιεί τη σκέψη του, ο χωρίς πνεύμα Θεού άνθρωπος, πού όλα τα βλέπει και τα κρίνει με το μέτρο φυσικής και υλικής πραγματικότητας· γι' αυτόν ό,τι λέγει το Πνεύμα του Θεού είναι μωρία, πράγματα ανάξια προσοχής.

«Χριστώ συνεσταύρωμαι…» γράφει ο Απόστολος· είμαι σταυρωμένος μαζί με το Χριστό. Και τί είναι τάχα να σταυρώσω τον εαυτό μου; Όχι σε οποιοδήποτε σταυρό, γιατί πολλούς σταυρούς μπορούν να σηκώσουν οι άνθρωποι. Αλλά να σηκώσω το Σταυρό του Χριστού, να σταυρωθώ μαζί με το Χριστό. Αυτό θα πει να καρφώσω μέσα μου και να ακινητοποιήσω κάθε αμαρτωλή επιθυμία, να νεκρώσω το κοσμικό φρόνημα, να πεθάνω επάνω στο χρέος μου και στο θέλημα του Θεού, όπως πέθανε ο Χριστός επάνω στο Σταυρό, για να αναστηθώ μαζί του. Αυτή είναι η πίστη του χριστιανού, αυτό θα πει να είναι κανείς χριστιανός κι όχι μόνο να έχη το όνομα, αυτό θα πει να σηκώνει ο πιστός το σταυρό του και να ακολουθεί το Χριστό. Αυτό το «ακολουθείτω μοι»! που λέγει ο Χριστός, φανερώνει μια πορεία διά βίου κι έναν αγώνα· σ' αυτή την πορεία και τον αγώνα ο πιστός πολλές φορές και αποκάμνει και πέφτει, και φαίνεται πως ηττάται, μα και πάλι σηκώνεται και «δι' υπομονής τρέχει τον προκείμενον αυτώ αγώνα, αφορών εις τον της πίστεως αρχηγόν και τελείωτήν Ιησούν». Όταν καλεί τους ανθρώπους σε μια τέτοια συμπόρευση. ο Χριστός λέγει· «Όστις θέλει…», κι αυτό είναι η τρανή απόδειξη πως ο Χριστός είναι η αλήθεια. Ο Χριστός καλεί όλους τους ανθρώπους, και αφήνει τον καθένα ελεύθερο· όποιος θέλει τον ακολουθεί. Γιατί ο Χριστός δεν ενδιαφέρεται για οπαδούς που θα είναι πολλοί, αλλά για πιστούς κι ας είναι και λίγοι.

Όλος ο κόσμος με τις σημαίες του και με τα συνθήματά του. Κι η Εκκλησία με τη δική της σημαία και με το δικό της σύνθημα. Ο κόσμος με σημαία το μίσος και με σύνθημα το δικαίωμα. Η Εκκλησία με το Σταυρό, που είναι η σημαία της αγάπης και με σύνθημα το χρέος. Ο κόσμος θα γκρεμίζει κι εμείς θα χτίζουμε, θα χτίζουμε τον εαυτό μας πρώτα κι ύστερα τον κόσμο. Γιατί αλλιώς δεν γίνεται να αφήνεις τον εαυτό σου γκρεμισμένο και να ξεκινάς για να φτιάξεις τον κόσμο. Χαρά σ' εκείνους, που σηκώνουν με συνέπεια το Σταυρό τους, «ένεκεν εμού και του Ευαγγελίου», καθώς είπε ο Χριστός. Όχι επανάσταση, που θα πει να πετάξουμε και να ξεφορτωθούμε το σταυρό μας αλλά ανάσταση, που θα πει να πεθάνουμε επάνω στο σταυρό μας και στο χρέος μας. Αμήν.

(Μητροπ. Σερβίων και Κοζάνης, +Διονυσίου. «Επί πτερύγων ανέμων», τ. Α΄. εκδ.

Νεκτάριος Παναγόπουλος, σ. 196-200)

(Πηγή ηλ. κειμένου: diakonima.gr)